

ea, quae habuit ex merito suae Passiois ac ea quae nobis promeruit per mortem suam; non verò decantant ea quae habuit ex natura divina, quod sit unigenitus Dei Patris et coaeternus ac consubstantialis, sed quod morte sua nos redemerit, ac si insigniter ac peculiariter glorietur de his, quae habet ex meritis, & haec maxime velit publicari ac manifestari. Rupertus. Idem est ait, ac si dicant dignus ac pius est, sensum legendus aperire, & intelligentiam Scripturarum dare; unde haec tibi Domine dignitas? Quoniam occisus es, inquit, & redemisti nos Deo in sanguine tuo; nisi occisus fuisses, nequaquam liberum aperire potuisses; quoniam ergo occisus es in eo ipso aperuisti liberum, & implesti veritatem Scripturarum.

Maxime Christus vult cognosci per ea, quae habet ex meritis. Rupertus.

229.

Optimi Regis nota, profusus vitam dare. D. Chrys.

Deinde non naturam Divinam, sed mortem eius celebrant; quoniam occisus es, & redemisti nos in sanguine tuo. Quia signum ac nota optimi Regis est non maiestatem ostentare, sed pro suorum salute vitam ac sanguinem dare, his enim maxime probatur ac declaratur amor. D. Chysostr. serm. 6. de Passione Domini. Adversus probatur amor, affectio pensatur periculis, poenis examinatur dilectio, morte perfecta charitas innuitur.

Redemisti nos.

430. Christus ab innumeris miseris nos liberavit. I. I. I. 129.

Atabic.

Quinta difficultas, à quibus nos Christus redemit. Valde ineffabile est dicere à quot ac quantis miseris, & calamitatibus nos Christus redemerit ac liberaverit. Unde Regius Vates Psal. 129. num. 7. exprimit non valens, à quot nos Christus redemerit, solum ait, & copiosa apud eum redemptio. Arabicus: Ab eo liberationes multae, id est innumeratae, quae aperiiri ac dici non possunt, nec numerari valent.

Deo.

231. Per Christum facti sumus filii Dei.

Richard.

Sexta difficultas: Non solum dixit, quod nos redemit, sed addidit Deo, ut ita innuat quanta obligatione sumus affecti, quod cum filii Diaboli essemus per peccatum, facti sumus per Christi passionem, & redemptionem filii Dei, Richard. de S. Victore: Dignus, ait, quia solus à peccato alienus occisus es, & redemisti nos, non te, quia sine peccato exististi; Deo ut sumus Dei, qui prius eramus Diaboli.

Ex omni tribu, & lingua, & populo & natione.

232. Per Christum liberati sumus ab omni miseria. D. Bern.

Septima difficultas, cur haec quatuor enumerat, ut omnes nempe comprehenderet; qui per quatuor mundi partes erant dispersi: Mystice rem explicat D. Bernard. tom. 1. serm. 6. post Dominic. Olivarum. Similiter, ait, intellige iuxta mysticum intellectum in his quatuor vocabulis quadruplicem corruptionem, à qua Christus humanum genus charitate sua redemit; prima est natura; secunda est sermone, tertia est operis, quarta est originis. Prima enim corruptio est natura, quam operatur peccatum, & culpa: natura nempe rationalis in tribus consistit scilicet in ratione, voluntate, & facultate. Ideo

igitur Christus ex omni tribu redemit qui ex hac in ipsi corruptione natura scilicet, rationis, voluntatis, & facultatis, suos misericorditer liberavit. Secunda est corruptio sermonis, quae per linguam significatur. Tertia est corruptio operis, quae per populum denotatur: Populus enim ante me eius opera sunt. Quarta est corruptio originis, quae intelligitur per nationem. Christus ergo ex omni tribu, lingua, populo, & natione, redemit, qui ex omni corruptione natura, verbi, operum, & originis suos per sanctissimam Passionem, & mortem liberare dignatus est.

Secundo. Non dicitur; Redemisti omnem tribum, linguam, populum, &c. sed redemisti nos ex omni tribu, & lingua, &c. ut insigne beneficium erga eos denotaretur, quod ipsi pauci essent electi, ex omnibus gentibus ac mundi nationibus; & beneficium quanto magis est peculiare ac singulare, tanto magis altimandum, gratificandum ac summa veneratione recolendum ut dixi tom. 4. cap. 8. quaest. 2. num. 11. in Evang.

Tertio. Rupertus lib. 3. in Apocalypsim sic ait. Ex hoc homines, multum à semetipsis dissentiant, quod multarum tribuum dissonantium linguarum, dissimilium populorum, & diversarum sunt nationum, porro ex hoc adeo dissentiant, quod à Diabolo capti, diversorum tenentur irretiti laqueis errorum: sed tu redemisti nos Deo ut faceres Dei filios, ut filios Dei, qui erant dispersi, congregares in unum. Referunt gratias quod eos Christus redemerit ac unierit Deo ex omni tribu, lingua, populo, &c. sola enim virtus Jesu potuit efficere, ut tot ac tam diversis morem generet, ut tot ac tam distinctis populis ac nationibus esset gratus, ut sic omnes in unum congregaret, ac traheret, ut fieret unus populus, una gens, unusque animus in omnibus, unumque Dei regnum ex universis constans.

Ait Isaias cap. 53. num. 11. iuxta Septuaginta It. 135. Iectionem. Vult Dominus auferre laborem anima eius, ostendere ei lumen, & formare intelligentia, justificare iustum bene servientem multum. Quis est iste iustus sic justificatus, & sapiens qui bene serviat multis? Non alius nisi Dominus Jesus Christus, de cuius solo spiritu venire potest, quod gratum servitium multis exhibeat, & quod bene complaceat multis, ut diversitas nationum trahatur, & in unum conveniant. Notat D. Cyrillus Alexandrin. tom. 1. lib. 5. in Isaiam cap. 53. ait: Iustus autem bene serviens multis, non alius quisquam intelligi potest prater Dominum nostrum Jesum Christum.

Ait Regius Vates Psal. 44. n. 6. Sagitta tua acuta; seu ut alii ex Graeco legunt, potentissima Et exinde infert: Populi sub te cadent. Quoniam sagittae sunt istae tam acutae ac potentissimae, sunt ne instrumenta mortis, quae interimunt, & vitam auferunt? Minime. Sunt amoris monumenta mei Jesu erga nos, de quo Isaias 49. num. 3. Posuit me sicut sagittam electam. Et unde fieri potuit, quod amoris affectus sic sauciaret multos, & diversos populos inter se moribus, & vitæ contrarios, ut in unum convenirent? unus Jesus est in hac re, de cuius spiritu afflatur, quod diversorum & multiplicium hominum animis se valeat insinuare, ita ut multis placeat, & grata obsequia eis præbeat, eosque amore sauciatos in unum trahat, & congreget

231. Beneficium quod magis singulare, eo magis gratum.

234. Rupert.

De Iesu spiritu venit quod multis placeat.

235. Septuag.

Osequium à Jesu omnibus gratum.

236. Psal. 44.

Isai. 49.

Orig.

Orig.

Origenes tom. in Ioan. Qui aspiciet tam multos, qui divino amore vulnerati sunt: sagittam, quae vulneravit animos tam multorum in Dei amore, non aliquid aliud esse inveniet, nisi eum, qui dixit. posuit me sicut sagittam electam.

QUESTIO XXVI.

Quare cum se redemptos profiteantur, etiam se reges dicunt, & appellant.

237.

Offensio etiam in verbis fugienda.

Rupertus.

238. D. Anselm.

Qui idem voluerit ac Deus rex consuevit.

239. ad.

Ille vero regnas, qui quicquid

satione super terram, & super terrana membra tenent principatum.

Tertio. Valde mirum est, quod antea dixerunt. Redemisti nos: ergo cum essent redempti potius se servos nominare debebant, quam reges, & non quomodocumque, sed super terram? Dicunt enim regnabimus super terram. Cur ergo deposito hoc titulo regio non se prædicant Dei servos? Cum dicunt se reges; servorum Dei nomen non fugiunt, imò de eo gloriantur, qui enim Deo servit, ille verè liber, & Rex, ac in terrestria habet dominatum, Eleganter Philo Hebr. lib. de Cherub. Servire Deo, ait, maxima est gloriatio, non modo libertate major, sed & divitiis, & principatu, & omnibus rebus, quas mortales admirantur, pretiosas. Cum Philo cohaeret D. Ambros. lib. 8. in Lucam ad illa verba Christi Domini. Regnum Dei intra vos est. Luc. 17. num. 21. rectè monet ut quicumque regnum aspirat, sit servus. Servus, inquit, in Domino, ea enim parte, quam participamus servitute participamus, & regno. Et quàm liber sit servus Dei, & quantum principatum habeat, explicat ipse Philo lib. quod omnis probus liber est. Revera solus liber est, qui solum Deum sequitur, imò ut equidem sentio, imperium habet in terrestria, tanquam immortalis, summiq; Regis mortalis vicarius.

Quarto. Sese manifestat Regalissimus thronus, in quo Princeps caeli, & terræ sedebat, quem circumstant viginti quatuor seniores, aureis coronis ornati, & hi projiciant coronas ante thronum, & dicebant. Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, & honorem, & virtutem, quia tu creasti omnia. Apocal. 4. num. 11. At verò nunc præsentem, cum Agnus appareret iuxta thronum tanquam occisus. Viginti quatuor seniores occiderunt coram Agno, &c. Et cantabant Canticum novum dicentes: Dignus es Domine accipere librum, &c. Et addunt; & fecisti nos Deo nostro regnum; seu ut alii habent reges; & Sacerdotes, & regnabimus super terram. Agno referunt, quod facti sint reges; sedenti autem in throno solum decantant: Quia creasti omnia. Et cur creationem tribuant sedenti in throno, regalem vero dignitatem Agno. Nonne sedens in throno, & Agnus idem erat? Erat quidem, sed per sessionem in throno ostendebatur id quod ex Patre Filius Dei habebat; per Agni autem speciem & figuram, sola manifestabantur quae ex utero matris veniebant. Inde meritò coronas, & regnum Agno referunt, quas sine gratia, & matris Mariae sollicitudine minime habere poterant, ex merito Mariae provenit quod regali dignitate præfulgeamus. Ad quod respicit divus Basilius Seleucus orat. de Verb. Incarn. Qua lingua, ait, adeo est disertæ, & sonora, quae Virginem illam pro dignitate decantare queat. Per eam enim illustribus bonis ditatis sumus. Ex ipsa namque sors iste exortus est gentisque nostrum gloria, & honore coronatum est.

Quinto. Primasius de Christo loquens ait; Ipse verò in ea (scilicet Ecclesia) accipit, quod dedit; ipse coronatur in ea, quam coronat. Valde mirum, quod coronam, quam Christus dat, accipit, & corona qua coronat, coronatur ipse, nam dum dat coronam benemeritis, coronatur ipsa, nulla illustrior corona principis regi.

240.

Qui Deserta vit. liber, & rex est?

Philo.

D. Ambros.

Luc. 17.

Philo.

241.

Apoc. 4.

Alia lectio.

Corona Iuliorum ac regia dignitas Mariae adscribenda.

D. Basil. Sic.

242.

Primasius. Deus dicitur regnare regnantibus bonis.